

מז:

רפואה נפש חנם. ונפש דקמני פירושו רצון כדאשכחן אס יש
 ונפשו (בראשית טז). לכוני שמפארו ברצון לבו ולא בשכר.
 ומתקוממא מתי' בשנכסי חולה אסרין על הרופא: אלא רפואה נפש
 וגופו. ומתקוממא בשנכסי רופא אסרין על החולה ומשום הכי לא ירפא
 בהמתו ויבשי שם רופא אחר דאי לא

בחיזורא לדיקלי חד לתלתין יומין וכי תיריין
לגופא רב נחמן בר יצחק אמר לא היא ולא
יורייקה⁶ אמר רבה בר יונתן אמר רב יחיאל
ערסן יפה לחולה לרפואתו מאי ערסן אמר ר'
יונתן חושלא דשערי עתיקתא דריש נפיא אמר
אביי בעיין בישולא כעין בישרא דתורא רב
יוסף אמר סמידי דשערי עתיקתא דריש נפיא
אמר אביי בעיין בישולא כבשרא דתורא א"ר
יוחנן בורדס אין מבקרים ואין מזכירין שמו
מ"ט א"ר אלעזר מפני שהוא כמעין הנובע
וא"ר אלעזר למה נקרא שמו בורדס שהוא
כמעין הנובע: ומרפאהו רפואת הנפש כו':

היכי קתני אלימא^א דרפואת נפש בחנם
רפואת ממון בשכר ליתני הכי מרפאהו בחנם
אבל לא בשכר אלא רפואת נפש גופו
רפואת ממון בהמתו א"ר זוטרא בר טוביה
אמר רב אבל אומר לו סם פלוני יפה לה
סם פלוני רע לה: **מתני'** בירוחץ עמו
באמבטי גדולה אבל לא בקטנה וישן עמו
במטה ר' יהודה אומר בימות החמה אבל
לא בימות הגשמים מפני שהוא מהנהו
ומיסב עמו על המטה ואוכל עמו על
השולחן אבל לא מן התמחוי אבל אוכל
הוא עמו מן התמחוי החזור: **גמ'** תניא
^אלא ירחץ עמו באמבטי ולא ישן עמו במטה
בין גדולה בין קטנה דברי רבי מאיר רבי
יהודה אומר יגדולה בימות הגשמים וקטנה
בימות החמה מותר רוחץ עמו באמבטי
גדולה ומוזע עמו בקטנה אבל מיסב עמו
על המטה ואוכל עמו על השולחן אבל לא
מן התמחוי אבל אוכל^א הוא מן התמחוי
החזור א"ר יוסי בר חנינא מן התמחוי החזור
לבעה"ב: **מתני'** ולא יאכל עמו מן האכביו
שלפני הפועלים ולא יעשה עמו באומן דברים
רבי מאיר וחכ"א עושה והוא ברחוק ממנו:
גמ' בקרוב כל פלוגי דאסיר^א (ב) כי פלוגי
ברחוק ר"מ סבר גזרינן רחוק משום קרוב דקא
מרפי לה לארעא קמיה וירבנן סברי לא גזרי:
מתני'

הפועלים של האצות מן האצות של פועלים. קצרה גדולה שנותנת לפני הפועלים השמחה שזה עמלים אכולין הרבה ואובסין אותן כזהמות ומש"ה

וְנִקְרָא אֲבוֹם. וְאֵם אֶחָד מֵהֶם אוֹכֵל מִעֵץ מִנְּחֹלָה מִהֵנָּה אֵת הַצִּיּוֹר. וְנִשְׁכָּח וְנִצְטָר הַחֹמֶר: **חֲזוֹן** שׁוֹרֵת הַכֶּסֶם. וּמִשָּׁהּ לֹא יֵעָשֶׂה עִמּוֹ שֶׁשֶּׁשֶׁ בְּרִחוּק מִמֶּנּוּ אֶסֶר ר"מ דְּגוֹר רְחוּק מִשּׁוּם קִרְבֵּי כְּדֵאִיחָא בִּגְגֵי **בְּב' תֵּינִי** לֹא יִרְחַךְ עִמּוֹ בְּחִמְצוּתִי וְלֹא יֵשֶׁן עִמּוֹ בְּמַטֵּה בֵּין גְּדוּלָה בֵּין קִטְנִיָּה לִיֹּהֵי אֵלֶּי אֲטוּ קִטְנִיָּה דְּמַהֲבִי לִיֹּהֵי וְגוֹר נִמִּי בְּמַטֵּה בֵּין גְּדוּלָה בֵּין קִטְנִיָּה שְׂרִי לֵשֶׁת גּוֹרִינִי אֲטוּ פְּלִיגִי בְּתַרְוִיָּהוּ דְּגְדוּלָה אֲפִילוּ בִּימֹת הַגִּשְׁמִים שְׂרִי לֵשֶׁת דְּרַבִּי יְהוּדִי הַיּוֹדֵי מִפְּרֶשֶׁת יְמֹת הַחֲמָה אֲטוּ יְמֹת הַגִּשְ�מִים. וּמֵהָא דְּלֵשֶׁת דְּרַבִּי יְהוּדִי מִפְּרֶשֶׁת יְמֹת הַחֲמָה בְּרִישָׁא וְדִּין עִמּוֹ בְּמַטֵּה וְכוּלָּהּ מִתְנִי' כִּי יְהוּדִיָּהוּ ר"מ וְלֹא ר' יְהוּדָה אֵלֹא וְדִין כְּדִאֲמַרְנָ: אֲבָל לֹא מִן הַפִּמְחוּ. שְׂאוּכֵל מִמָּהֵנָּה: הַחוּר לְעַל הַבֵּיט. יֵשׁ צוֹ כָּל כֶּךָ שְׂמוֹתָיו חֹחַר לְעַל מִמָּהֵנָּה: אֲרַעָא קִמִּיָּה כְּשׁוֹפֵר סֻמֶּךְ לוֹ וְאִין הֵלֵךְ לְרִיךְ לְחַפּוֹר בִּכְחַ גְּדוּלוֹ

כר: רפואת פסוק בחברת. דלג מזה קא ענד וקא מצי ליה קא אס און נעטלן עויל ש
שטענען. ר"י נא לפרס דברי מ"ק אלס און נקטענע אס אומנצי און מ"ס הימים מהרצ"ל שבעיל
אויס צוויי יאכס ענד אדריי סתמטע אומזין און אלס און ענין שמיס אומזעלן פאר
און מאלט ערמל און יאכל עמו: א"ר עשה עמו בארזון. שבוטס הערענס און תפוצר עמו און
אומה מותר מצי און טעגער מצי יהוה: וברוך עמו בקבוצה. דויערע עמאל און חוספס
אומה ער שטאלט אן שטענס אדריי אפילו אומל יוזר מנחם און אטע

עין משפט
נר מצוה

זו א מיי פ"ו מהל'
נדרים הל' ח ט
וש"ע יו"ד ס' רכא סעי'
:7

הלכה ט טוש"ע שם
סעי' ה:
[מ"י שם ה"י ז] טוש"ע
שם:

תוספות

[illegible]

מִירוֹשׁ הָרָא"שׁ

הוא חוזר לדקלם. קצת גדול קצת הדקל שמגן על דקל: בתרייק לנופא. דרייקא הוא סס עשו מעצמו: המינין: הושלא ששערי: שערי קלויס: מוכרים שמו. שלא צייס החולה: רפואת פש פש בנחב. שלס עושה נפשו ומלרוט בלא קבלת (דמלוא) קו עבד מנהי ליה כיון דלין טל עושה: שסר: רפואת פש עושה. וכנסקי רופא סוריני על החולה דמלוא

אין מחממו וקטנה דימות

אין בין המודר פרק רביעי נדרים

כי חורא לדיקלא. כמו האטד שמקיף הדקל ומגין לפירות אשכולים למשמש צו כך מגינה על גופו של אדם: **סורייקי**. מירייקל"בלעז": **חושאל דשערי**. שעורים שנים קלופים: **דרש נפש**. שמדובקין צנפה וצנברה כשמרקדין צהן: **צורדם**. צסמ"ך שילשול גדול שיואל כל שעה כמעין הנובע שאין לו שוליים ויאלד ממנו כל המים. ואית דלמרי צורדם צמ"ס כמו צור שנובע דס". ואית דלמרי כמו שקריין צורס". מלג"ט שיואל נמי הימנו דס: **מפני שהוא כמעין הנובע**. שקופץ מזה לזה יש צו סכנה להזכירו: **נפיו קסנין**. מתני' ומרפאו רפואת נפש: **בחנם**. כלומר שאין לו הנאה אלא שמחזיק לו טובה צנפשו: **רפואט נפש [גופו]**. שאס חלה הממיר מומתר למודר לרפואתו כדלמריקן לעילא) דלא אדריה מן חיותיה: **רפואט ממון צהמסו**. שאס חלתה צהמסו אסור לרפואתה משום דקמהני ליה: **אכל אומר לו צו'**. דלמריה ולא כלום היא: **מתני' ורוחץ עמו**. המודר עס המדיר: **אכל לא צקטנה**. משום דקא מפשי מיא מיניה ומפיש נמי צהמסו: **אכל לא מן הסמחוי**. המדיר מפני שמריבה צעל הציט בשצילו: **אכל אכול הוא מן הסמחוי החזור**.

לבעל הבית כדמפרש בגמרא שדרך
לאכול מעט ומחזירו לבעל הבית שיש
להן מחזילין הרבה וכיון דלין אוכל
אלא מעט ומחזירו המותר לא מיתהני
מיניה כלום אפי' אם אוכל חזירו
פחות היתנו לא מיתהני דהא אינו
אוכל אלא מעט והמותר מחזיר. ע"א
לא יאכל עמו מן התמחוי דדך בני
הסעודה לאחר שאכלו כפי שזנען
מלניעין המותר ונושאים עמם לביתין
דהם לא יאכל עמו דשמה אחד
מהן אוכל פחות מחזירו ולכשיצאו
מותר לביתין חולקין בשוה ומנמא זה
משתכר כמה שאכל חזירו פחות
ממנו אכל אס דך בני הסעודה
לאחר שאכלו מחזירין מותרין לבעל
הבית ושז אין מוסיפין בקערות
מותר לאכול עמו: **בתני** לא
יאכל עמו מן האכוס שלפני
הפועלים. כלי גדול שנותן בו בעל
הבית ירקות שאוכלין בו הפועלים
יחד ומשום טעם דתמחוי: ולא
יעשה עמו כאומן. שלא יעמוד
עמו כמענה אחת מפרש בגמ':

אחין הפועלים מחזירין מן האכזר שנהם לצל הצית לא מנה שריות
 חופר לפניו את הקרקע ממנה דקא מרפי לה לארעא ואפילו
 וזכ"א עושה הוא רחוק ממנו. דלא גזרי חוקר אטו קרוב:
 ה. כי תריבוי קאי דגור רזי מאזי דאמבני גדולה אף על גב לארעא:
 פילו צימות החמה אטו קטנה צימות הגשמים דמהני ליה. ור' יהודה
 ונה וקטנה נמי נהי דצימות הגשמים אסור צימות החמה שרי דלא
 אמר במתניתין צימות החמה אכל לא צימות הגשמים פירושי קא
 מנה דאי לא תימא הכי הא דקמי קמנה ויזן עמו בנטה מני לא
 בקערה אחת וחוששין שמא ימשוך ידו מלאכול לכבוד חבירו ונמצא
 צימת: בקרוב ר"ע לא פליגי דאסור. דמהני ליה לחצירה דמרפי
 כי פליגי בדוקא. דכיון שהוא רחוק ממנו לא מרפי ליה לארעא:
 ממנו

[illegible]

מסורת הש"ס

(ז) [יִוְמָהּ מוֹ], (ז) [עִי']
(ח) [מִתְקַפְּחָה פִּי] (ח)
(ט) [שֵׁן], (ד) [נִ"א עֲמֹה] (ד)
(י) [לְעֵיל לֵג], (ו) [פִּי] (ו)
(יב) [ח] [לְקַמֵּן מִגֵּ],
(יג) [מִתְהַי רֵשׁ] (יג)

הגהות הב"ח

(א) גמ' בקרוב לא פליגי
ואסיר דקא מרפי לה
א'רעא קמיה כי פליגי
לחוק ר"מ סבר גזרינ
חוק משום קרוב ורבנן
גזרי כ"ל: (ב) רש"י ד"ה
קרוב כ"ע וכו' לעדור
ס"ד ותובת דקא מרפיא
ו' נמחק ואח"כ כ"ל ד"ה
דקא מרפיא:

גליון הש"ס

[illegible]

לעזי רש"י

ירייק"א. תריאקה
תרופה נגד ארס נחשים).
ו"ן מלנ"ט. דלקת
וקדים מוגלתית.

מוסף רש"י

[illegible]